

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
------------	-----------	---------

תל אביב	17:16	18:17	18:48
ירושלים	17:14	18:20	18:52
חיפה	17:13	18:15	18:46

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

אין עוד מלבדו

מי שהוא בעל בטחון בה' אין לו פחדים או דאגות והוא מצליח בכל

קדושת השבת

פרשת השבוע הנוכחי, פותחת במצות שמירת השבת, המצוה האהובה עלינו כל כך, אותה קיבלנו מתנת אהבה מבורא עולם. כל ימי השבוע אנו נאחזים בציפיה לשבת, ממתנינים שכבר תשקע השמש של יום ששי ואור השבת יכסה אותנו מכל צד, יעטוף אותנו בהילה האצילית והייחודית ליום הנפלא הזה...

כשאנו נכנסים לשבת, אנחנו נכנסים לאוירה מלכותית, כאילו נכנסנו לטרקלינו של מלך. הרקיע הפרוש ממעל בכחול קטיפתי, השקט השורר מסביב ומשרה אורה נינוחה, וצירת השאון והלחץ היומי לטובת מנוחת אהבה ונדבה, יוצרים בליבנו את התחושה של בני אהובים למלך יקר, שנתן לנו במתנה את יום המנוחה השבועי, את ההזדמנות להתחבר אליו ולהיכנס בצילו ליממה של עולם הבא בעולם הזה...

מתנת השבת, היא גילוי מיוחד של הקשר שבינינו לבין אבא שבשמים. האדמו"ר מסלונים, בעל ה'נתיבות שלום' ז"ע מבאר, כי התורה ציוותה אותנו לעצור מכל מלאכה יומיומית לטובת מנוחה שבתית נטולת מעש, ובכך להפוך את שגרת השבוע החולף למושבת ועצורה לחלוטין. כך, שביום השבת אנו מקבלים מתנות חדשות ושפע חדש, ובכך ניתנת לנו ההזדמנות לפתוח דף חדש בקשר העמוק שבינינו לקדוש ברוך הוא, ואפשרות לחדש האהבתנו כקדם מתוך חיבור אמין וחזק.

ולכן, גם מי שחש כי יש מאחוריו עבר מוכתם משהו, ניתנת לו בשבת ההזדמנות למחוק את העבר ולפתוח בדף חדש ונקי, צחור וזך, דף שנפתח בשבת קודש ומעניק כוחות מחודשים והזדמנויות חדשות לשבוע הקרוב. זהו שאמרו חז"ל שגם אדם שחלילה נכשל בחטא עבודה זרה החמור, אם הוא שומר שבת כהלכתה - מוחלין לו, כי ביום השבת ניתנת לו האפשרות לחשב מסלול מחדש, בדף חלק ונקי מהעבר...

בגלל יוסף ויהי ברכת ה' בכל אשר יש לו בית ובשדה וגו' אין ראה בעל הבית שה' איתו? אומר רש"י הקדוש: כי ראה ששם שמים שגור בפיו. וכמו שאמר יוסף אחר כך לפרעה בלעדי, האלקים יענה את שלום פרעה. וגם לשר המשקים והאופים אמר לאלקים פתרונים ספרו נא לי. שם שמים שגור בפיו! הוא לא תולה בעצמו שום דבר, הכל ממנו יתברך ואז ברכת ה' היא תעשיר והבוטח בה' חסד יסובבנהו.

ואפילו כשיוסף היה בבור היה מצליח כמו שכתוב ויהי ה' את יוסף ויט אליו חסד ויתן חנו בעיני שר בית הסהר: ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר עושים שם הוא היה עושה, אין שר בית הסהר רואה את כל מאומה בידו באשר ה' אתו ואשר הוא עושה ה' מצליח... כשאדם בוטח בקב"ה אין לו דאגות אין בעיות פרנסה, אין לו פחדים, בורא העולם עוזר לו, הוא בידיים טובות!

שיר למעלות אשא עיני אל הרים מאין יבוא עזרי. אדם צריך להחזיר לעצמו עמוק בלב, אין אף אחד שיכול לעזור לו, רק לה' הישועה! גם אם כל יושבי תבל יעמדו לימיני להושיעני ולסמוך נפשי מבלעדי ידך ועזרתך אין עזרה וישועה! בטח אל ד' בכל לבך ואל ביתך אל תשען. שהלב שלך יהיה מלא בטחון, ואל תאמר אני יעשה כך וכך, בכל הלב שלך תבטח בה', אל תבטח לא בשכל ולא בתבונה ולא בגבורה ולא בתוכניות ולא בקשרים שלך, רק בקב"ה לבדו. כך יהודי צריך לחיות, אני יהודי עם אמונה, אני יהודי עם ביטחון.

וכשבוטח בכל ליבנו, אז עוזרים לו מן השמים! הוא מאושר! אין לו דאגות! לא דואג משמועה רעה כי הוא בוטח בד' ויודע שהוא בידיים של הקב"ה ואיש לא יכול להרע לו אם הוא ית' לא רוצה. כמה אנשים אוכלים היום את הלב, בדאגות בקנאה ותחרות, ואין להם חיים, הצער והדאגה הורס את הבריאות של האדם. אבל הבוטח בה' הוא מלא שמחת חיים וזה מביא בריאות לאדם. לכן צריך כל אדם שיהיה שם שמים שגור בפניו ולזכור שהכל מאת הקב"ה.

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

אין מחזקים אמונה? מדברים בענייני אמונה? כיון שאומר דוד המלך בתהילים: 'האמנתי כי אדבר'. אין מי יאמר לו מה תעשה ואין מי יאמר לו מה תפעל כל הכל מעשה ידיו. צריך לדעת שאין דבר בעולם שזו בלי רצון ה', וכשאדם חי את הדברים ומאמין באמונה שלמה כי הקב"ה עשה ועושה ויעשה לכל המעשים. האדם הזה שקט ושלם. "משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח בה'" אפילו כשהוא שומע שמועות רעות הוא בטוח בקב"ה, הוא יודע שהקב"ה מנהג את העולם והוא לא דואג. כמו שאמר דוד המלך ע"ה כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי. התינוק הזה אף פעם לא דואג, הוא רוצה אוכל – יש לו אוכל, רק מרים את קולו ויש לו חלב. יש מי שמטפל בו, מחליף לו, דואג לו, רוחץ אותו וסך אותו. אדם בעל בטחון אין לו פחדים ואין לו דאגות. לפעמים אדם לא מצליח בעסקים ובשאר עניינים, העניינים הולכים כשורה – ולפתע הכל נופל. למה? כי הוא סמך על עצמו ואמר כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה. מי שאומר כך הקב"ה סר מעליו, צריך לדעת שהכל בגזירת עליון בין טוב ובין רע. וכמו שאמר הכתוב (ירמיה יז) כה אמר ה' ארוך הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרעו ומן ה' יסור לבו... ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו... האדם אינו אל אלוש בשר, כיצד יוכל לעזור לך? אם מן השמים לא יעזרו לא יוכל איש בעולם לתמוך בך!

הישועה היא מלמעלה, אם נגזרה עליך ישועה תישוע, ואם לא חלילה לא. יש טפשים שלא יודעים לחתום את שמם והם עשירים ואנשים חכמים בעלי תוארים הרעבים ללחם כמו שאמר שלמה המלך ע"ה (קהלת ט) וגם לא לחכמים לחם כי הכל תלוי בגזירת עליון. ואם אדם בוטח בקב"ה בביטחון מלא עוזרים לו מן השמים. צריך להתרגל, בעסק בעבודה, בכלל, שיהיה רגיל שם שמים בפיו, ה' תצליח מעשה ידי היום, תברך מעשי ידי. על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו. כשחוזר מהעבודה יאמר תודה לך ה' שהצלחת מעשי ידי.

זהו מפורש בתורה: יוסף כשהיה אצל פוטיפר לשרת אותו ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח... וירא אדוניו כי ה' איתו וכל אשר הוא עושה ה' מצליח ויהי מאז הפקיד אתו בביתו ועל כל אשר יש לו ויברך ה' את בית המצרי

רגע חושבים עמ' 4

פרשת השבוע עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

כאבי ראש שהובילו לצינוק

הבוקעות מפיו בדבקות: 'אשר בחר ב-נ-ו מכל עם ורוממו מכל לשון וק-ד-ש-נ-ו במצוותיו...' מה לו הקור המקפאי, ואת מי מעניין הצינוק הצפוף, ובכלל לא חשוב שאין לו מזון והוא נטול ביגוד, והסוהרים כלל אינם מאיימים עליו... העיקר שהוא זוכה לשמור בקפידה כל שבת וחג, העיקר שגם היום זכה להתעקש בכל מחיר לשבות ממלאכה בשבת ויום טוב!

לימים, זכה הרב רוס לעלות לארץ ישראל, ואת סיפור חייו שמענו מכלי ראשון, מפי הרה"ג רבי דוב מאיר פייבוש שליט"א, דומ"צ דחסידי בעלזא בבני ברק. עד ימיו האחרונים לפני שנפטר בגיל תשעים ושש זקן ושבע ימים, היה הרב רוס שב ואומר בהתרגשות עזה ולא פעם בעיניים לחות: 'זכיתי שנתיים ימים להילחם בשביל לשמור שבת, זכיתי להתעקש ולזכות בקדושת השבת גם בתוך החושך בסיביר, ומעולם לא נכשלתי באיסור שבת ואף לא באיסור דרבנן במשך כל השנתיים הללו!'

כי במשך כשנתיים ימים של שהות בסיביר, יותר ממאה שבתות וחגים שביניהן, נלחם הרב רוס בהתחממות ובעורמה רבה, ולא נרתע גם מלהיענש בשל הקפדתו לשמור על השבת. מלקות או כלא, עונשם וגם איומים, כל אלה לא יכלו לנשמתו העקשנית, המאירה באור השבת וכל חושך שבעולם לא יכבה את אורה...

במשך הדורות, הקפדה על קדושת השבת בד בבד עם עמידה עקשנית לקיום השבת, היתה עשויה לא פעם להיות קשה ומורכבת. ועדיין, בכל הדורות התעקשו יהודים ולא יתרו על קדושת השבת, לא הרשו לעצמם להפסיד את החוויה הרוחנית המענגת והנפלאה כל כך!

והיום - זכינו, בסייעתא דשמיא, לעשות את השבת בבתים מוארים יפה, לערוך את סעודות השבת סביב שולחנות ערוכים, לחוות את השבת מתוך רוב שמחה. כמה מרגש הדבר וממלא בשמחה, כמה עלינו להודות ולהעריך את המתנה היוקרתית הזו, ולעשות הכל כדי לעמוד על המשמר ולוודא כי איננו נכשלים חלילה, כי איננו פוגמים בקדושת השבת בטעות או בשוגג...

השבת היקרה נותנת לנו הזדמנות להתחבר לאבא שבשמים, לשוב להרגיש בניו אהוביו היושבים בביתו וחוסים בצלו. על כן נצא בשירה ובזמרה, כי 'יום זה מכובד מכל ימים, כי בו שבת צור עולמים!'

'שילחו אותו לצינוק המאולתר הסמוך!' הורו המפקדים לבסוף, 'שיישב שם ויתאושש מה'כאבים' שתקפו אותו. שיישב שבועיים בצינוק ויבין שעם הוראות המפקדים לא מתווכחים! צרחו אחריו והלמו באגרופיהם על השולחן...

הרב רוס הלך לצינוק, בראש מורס, בגו זקוף, ובלב מלא באושר, כשהוא מפזם לעצמו נעימת חג עריבה. מה לו כלא, מה לו צינוק, העיקר שלא ייאלץ לחלל את החג, העיקר שיצליח להמשיך לשמור על עקרונ הברזל המלווה אותו בעקשנות מיום היכנסו לסיביר: לשמור שבתות וחגים בקדושתם המליאה!

כשנכנס לצינוק, גילה לחרדתו חרקים זוחלים מכל הסוגים המכסים את רצפת הצינוק הקטן ואינם מאפשרים מקום עמידה בלי להיעקץ מהם... הצינוק היה אפל וחשוך, ושרר בו קור עז. אם בכך לא די - לא היתה בו אפשרות שכיבה כלל, אלא רק מקום ישיבה צפוף ומחניק. במקום הזה ייאלץ להעביר את השבועיים הקרובים...

אך כל אלה, לא עניינו אותו כלל. זוחלים? חרקים? מקום לשכב? קור מקפיא? - אלה דאגות לימים יפים... כאן בצינוק יש לדאוג לקידוש, כבר הלילה יחול הלילה השני של החג, והוא חייב, אבל ממש חייב, לומר את הקידוש. אם לא על יין, לפחות על פת...

הוא מביט לכל הצדדים, הצינוק קטן מאוד, כך שהוא מסיים את הסקירה די מהר הכל סגור חסום, אטום, חשוך, מצחין. איך מכניסים לכאן פת לקידוש? מצד שני - הרי לא שייך לעבור את ליל החג בלי לקדש!

באותם רגעים בדיוק, הסתובב בנו הצעיר סביב הצינוק, מחפש סדק, אולי חור קטן, דרכו יוכל להשחיל משהו פנימה ולהיעלם בזריזות בחסות החשיכה... אחרי דקות חיפוש ארוכות, גילה בפנית הצינוק נקב קטן, והחל לתחוב דרכו חתיכות חלה ישנה...

הרב רוס התרגש לנוכח חתיכות החלה החודרות מבעד לצינוק. כל נתח חלה שכזה מילא את לבו בשמחה אין קץ, שווים היו לו פתיתי החלה כמטילי זהב יקרים... כשהכמות הצטברה לכדי 'כזית' של ממש, כבר גאה לבו מאושר והוא כמעט יצא בריקוד...

בשעת ליל מאוחרת, בצינוק קפוא באירתו אך לוחט בדבקותו, עמד הרב רוס. הוא התנועע ברגש, פניו קרנו מאושר, דמעות רותחות זלגו על לחיו, מרטיבות את זקנו העבות, מלחלחות את המילים

יה זה בבוקרו של יום טוב ראשון של שבועות תש"ו. 'ההפלגה יוצאת בעוד שעה', צווח הכרוז ברוסית כבידה ברחבי מחנה העבודה הסיבירי, 'כל האסירים, בלי יוצא מהכלל, חייבים להתייצב על הסיפון עד לשעת ההפלגה. מי שלא יתייצב - רע ומר יהיה גורלו!'

מכל רחבי המחנה, נראו אצים רצים האסירים לעבר הספינה העומדת להפליג, שמנועיה כבר החלו להמיס את השלג שהצטבר סביבה, כדי לאפשר לה הפלגה חלקה אל מרחבי הים. רק אדם אחד, יצא מבולק השינה ברגליים כושלות, צועד באיטיות מעושה אל עבר המפקדה, מביים תוך כדי שיעולים טורדניים... אך הוא נכנס אל עבר המפקדה, ומיד קורס תחתיו מחוסר כוחות ונאנח מכאבים, ובקול לא לו פנה למפקדים:

'אני פשוט לא מסוגל לנסוע', הוא אומר ומשתעל לסירוגין, 'ראשי כבד עליי, אינני חש בטוב בצורה קיצונית. ההפלגה תצטרך לצאת לדרך בלעדית!' הוא קובע באומץ, לנגד עיניהם המתפלאות של המפקדים...

והיתה למפקדים סיבה טובה להתפלא. בגיא ההריגה הסיבירי, במקום בו הקיפאון שולט והאכזריות מנצחת, איש לא היה להעלות בדעתו לסרב למפקדים. הן המפקדים והסוהרים בסיביר נודעו לשמצה, אלופי עולם הם בהתעללות חסרת רחמים באסירים הנתונים למרותם. ומי פתי להעז להמרות את פיהם?

והנה, היהודון הלך, כאילו לא מכיר את כללי ההתנהגות במקום. כאילו אינו יודע כי עונש כבד צפוי לו, ועבודת הפרך עשר שעות ביום בידיים חשופות - היא גן עדן ביחס לתנאי הצינוק האכזריים פי כמה... לפתע סינן אחד הסוהרים: 'זהו רוס, החמקן הידוע, היהודון שחושב שמצוות דתו מעניינות פה משהו. בטח שבת או חג היום ליהודים, והלה מבקש שוב לברוח מקיום הפקודות!'

ואכן, היה זה הרה"ג רבי יצחק אייזיק רוס זצ"ל, שהוגלה לסיביר עם משפחתו בגור דין נוסף שקבע שנתיים של עבודת פרך על האסיר התורן. מסתבר, שמפקדיו וסוהריו כבר עלו על העובדה כי הוא עושה תרגילים מדי שבת בשבתו כדי לחמוק מעבודה, ונראה שהפעם ההצגה לא הצליחה מספיק...

'שקרן נאלח!' הטיחו בו המפקדים, 'יהודון נבזה וחמקן! וכי איננו יודעים את הסיבה האמיתית לסירובך? וכי איננו יודעים כי חג היום ולכן תפסו אותך כאבים פתאומיים?' אך גם לאור הדברים הקשים נותר הרב רוס עקשן בסירובו, ומתמיד לומר כי ראשו כואב והוא לא מסוגל להצטרף למסע...

"הצינוק היה אפל וחשוך, ושרר בו קור עז. אם בכך לא די - לא היתה בו אפשרות שכיבה כלל, אלא רק מקום ישיבה צפוף ומחניק..."

פרשת שבוע

הרב משה דיין

בניית המשכן

פרשת ויקהל עוסקת ברובה בענייני עשיית המשכן. בתחילת הפרשה משה רבינו אומר "קחו מאתכם תרומה לה" המפרשים שואלים מה ההדגשה "מאתכם". עוד מצינו כאשר התורה מספרת שהעם הביאו את תרומתם נאמר בפסוק "ויבואו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו אותו הביאו את תרומת ה'" מדוע יש כאן תוארים שונים ולמה לא נאמר בפשטות וביאו בני ישראל את תרומת ה'.

מבואר במפרשים שעיקר התרומה שהיתה במשכן שכל אחד יתן את עצמו לצורך השראת השכינה. ולכן נאמר "קחו מאתכם" כל אחד יקח מעצמו ויתן, כי זה המקשר אותו אל המשכן. שיהיה לכל אדם זכות לתת משלו, בשביל שיזכו להשראת השכינה. ולכן הודגש "כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה'" דוקא אדם שהנדיבות באה מתוך ליבו פנימה ולא נתינה הבאה מכח אילוץ חיצוני, כי זה לא נתינה שלו. ואת זה התורה באה להדגיש את כח הנתינה שהיה בין הנותנים כי לא כולם היו שווים בנתינתם.

האור החיים הקדוש מבאר את שינויי הביטויים בפסוק כך: יש שתי דרגות במתנדבים, האחד הוא המתנדב ברצון נפשו כפי יכולתו וערך ממונו, ולזה יקרא "נדבה רוחו" לשלול שאינו עושה הדבר כמו צער בנפשו. והשני הוא המתנדב יותר מיכולתו מגודל טוביות לבו ולזה יקרא "נשאו לבו" פירוש שהלב מנשאהו ומעריכו בערך עשיר יותר ממה שהוא לתת דבר יקר. ולכן נאמר בתחילה "כל איש אשר נשאו לבו", איש, לשון חשיבות. ואח"כ נאמר "וכל אשר נדבה רוחו", ולא נאמר בו איש, כי אינו חשוב בערך הראשון.

ובמדרש (תנחומא) אומר אתה מוצא שלשה שמות נקראו לו לאדם. אחד, מה שקוראים לו אביו ואמו. ואחד מה שקוראים לו בני אדם. ואחד מה שקונה הוא לעצמו. טוב מכולן מה שקונה הוא לעצמו. זה שאמר הכתוב "טוב שם משמן טוב". ע"כ.

בספר ילקוט הדרוש מסביר: אדם יכול לזכות להגיע להשגים משלושה סיבות. א- שירש מידות טובות עדינות נפש מאביו ואמו ולכן עם כוחות מיוחדים שקיבלם מהוריו יכול הוא להמשיך ולעלות עוד. ב- שגדל בסביבה חמה ואוהבת, אנשים טובי לב, שאוהבים לעזור לזולת, יודעים לוותר, ויש להם ערכי כבוד הדדי. ג- עבודת האדם על עצמו. על אף שלא ירש תכונות טובות מהוריו ומהחברה הסובבת אותו, בכל זאת מכוחות עצמו, אדם עבד והגיע לגדלות. אדם כזה הוא ראוי להוקרה יותר מהשנים הקודמים.

זהו כוונת המדרש ג' שמות יש לאדם, מה שהוריו נטעו בו מידות טובות, מה שקבל מהחברה, ומה שהוא עבד וטיפח את עצמו. אדם שזכה בכלם הוא ודאי ראוי לתואר הגדול. המדרש מציין שלכן כאשר בא הכתוב ליחס את בצלאל, התורה מיחסת אותו ג' פעמים, לומר לנו שבצלאל היו בו את כל המעלות, אבל המיוחדות שבו, זוהי העבודה שהוא עמל בכוחות עצמו וקנה לו שם טוב.

פינת ההלכה

הרב אומר מעודה

הלכות שבת

מסירת מלאכה לגוי ביום שישי

א. כל דבר שאסור לישראל לעשותו בשבת אסור לומר לגוי בשבת לעשותו, וכן אסור לומר לגוי אפילו ביום שישי שיעשה בעבורו מלאכה ביום השבת, (מלבד כמה אופנים שבהם התייר חז"ל) וסמכו חכמים דין זה על הפסוק "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך, ויום השביעי שבת לה' אלהיך לא יעשה כל מלאכה וגו'" כלומר שלא תיעשה מלאכה אפילו ע"י אחרים דהיינו ע"י גויים.

ב. מותר ליהודי לתת את רכבו ביום שישי לתיקון אצל מוסך של גוי שכל פועליו גויים, על מנת שיוכל לקחתו בחזרה ביום ראשון, וזאת באופן שקצב לו סכום לחשולם עבור עבודתו, ובלבד שיש שהות מספקת לבצע את התיקונים ביום שישי או במוצאי שבת, ואז אפילו אם הגוי מבצע את התיקונים של הרכב בעצם יום השבת מותר, הואיל ואינו אומר לגוי לעבוד בשבת והגוי עובד בשבת על דעת עצמו כדי לקבל את שכרו.

ג. אם הגוי מוכרח לעבוד גם בשבת לצורך השלמת התיקונים, יש אומרים שבאופן זה אסור לישראל למסור לו מלאכתו ביום שישי, כיון שזה נחשב כאילו אומר לו בפירוש לעבוד בשבת, שהרי הדבר ידוע שהגוי לא יספיק לתקן עד יום ראשון בלי שיעבוד גם בשבת, ויש מקילים בזה, כיון שעל כל פנים הרי לא אמר לו בפירוש לעשות מלאכתו בשבת. ולהלכה לבני ספרד יש להתיר בזה, ולבני אשכנז יש מחמירים בזה, והמקיל יש לו על מה שיסמוך.

הסיבה שאין לחוש בדינים הנ"ל לאיסור מראית העין, כלומר שיבואו יהודים לחשוד את אותו יהודי שציווה לגוי בפירוש לעשות לו מלאכתו בשבת, הוא מפני שהדבר ידוע ומפורסם שכל מוסך אינו עובד עם הלקוחות באופן של שכיר יום אלא בקבלנות, כלומר שההסכם הוא שעל תיקון זה משלם כך וכך ולא קובע לו לעשות מלאכתו ביום מסויים, ולכן אין חשש למראית העין וכולם מבינים שהגוי הוא זה שבחר לעבוד דווקא ביום שבת, ולא מפני שהיהודי ציווהו לכך. ועוד שאף על פי שאפשר לדעת שהרכב הנמצא במוסך הוא של יהודי, אולם כיון שלא ידוע בצורה ספציפית של מי הוא, לכן באופן כזה אין לחוש לאיסור מראית העין.

דיני הדלקת נרות שבת

א. הדלקת נרות שבת אינה רשות אלא חובה, וחיוב זה מוטל בין על איש ובין על אשה, שחייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת. ואפילו עני שאין לו מה לאכול, שואל על הפתחים ומבקש נרות כדי לקיים מצות הדלקת נרות שבת.

ב. הסיבה שתיקנו חכמים להדליק נר לכבוד שבת הוא מפני שלום בית, כלומר שבמקום שאין אור אין שלום שהולך באפילה ונכשל בדברים. ועוד סיבה למצוה זו היא מפני עונג שבת, ולכן לכתחילה צריך להדליק נרות שבת במקום שאוכלים שם את סעודות השבת, שאם ישב בחושך אין זה עונג. ואף על פי שהיה לו תאורה דלוקה מיום שישי לצורך חול ואם כן יכול בזה לקיים מצות עונג שבת ושלום בית, אף על פי כן צריך שידליק נר מיוחד לכבוד שבת כדי לקיים מצות חכמים.

ג. הנשים מצוות על הדלקת הנרות יותר מן האנשים, והסיבה לכך היא, מפני שהן מצויות בבתיים והם עסוקות במלאכת הבית, ולכן אין האישה רשאי להדליק את הנרות ולחטוף בזה את המצוה מידי אשתו, ויכולה האשה לעכב בעדו מפני שעיקר המצוה מוטלת עליה, ואף על פי כן צריך האישה להזהיר את אשתו על כך, ולומר לה לפני כניסת השבת שתדליק את הנר לפני שתיכנס השבת, ואם האשה אינה מצויה בבית עם האישה, וכגון אשה יולדת ששורה בשבת בבית החולים ובעלה נשאר עם הילדים בבית, מוטל על הבעל לברך ולהדליק נרות שבת כדת.

ד. כתוב במשנה "על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן, על שאינן זהירות בנדה, ובחלה, ובהדלקת הנר". שואל הגאון ר' עקיבא איגר זצ"ל מדוע לא כתוב בקיצור "ובנר" כמו שלא כתוב בהפרשת חלה "ובחלה". והשיב שרצה התנא ללמדנו שהכנת וסידור הנרות עם השמן והפתילות מוטל על הבעל לעשות, והדלקת הנר בלבד היא המצוה המוטלת על האשה שהיא תיקון לנפשה. כמו שאמרו במדרש "האשה כיבתה נרו של עולם" (כלומר חוה שהחטיאה את אדם הראשון באכילה מעץ הדעת) לפיכך תדליק את הנר לכבוד שבת ויתכפר לה".

ענוה, סבלנות, אורך רוח ושאר מידות טובות, אינן קשורות לרמת מישכל !!! אז למה הם קשורות?
 הקב"ה בוחר בבצלאל, כי הוא מלא "בחכמה, בתבונה ובדעת" (פרק לה פסוק לא). זאת אומרת – שהיה לו ראש טוב!!
 אבל בפסוקים אחרי זה התורה מציינת אחרת: "ולהורות נתן בלב" ו"חכם לב". זאת אומרת – שהחכמה האמיתית היא בלב!!
הלב – מקור הרגשות, התאונות, הרצונות והמידות – זה המקום שבו אדם נבחן.

ראש הממשלה הראשון במדינה, דוד בן גוריון, היה אדם מוכשר, בעל מרץ ואישיות, המוביל והדוחף להקמת מדינת ישראל, שרבים מאוד העריצו אותו. ולמרות שהיו גנרלים שאמרו שעשה טעויות, הוא סבר אחרת. כשיצא לפנסיה, הוא התגורר בשדה בוקר, והיה מגדל עיזים בקיבוץ. הוא נהג לעשות יוגה והרבה לעמוד על הראש, ועד היום עומד פסל של בן גוריון כשהוא מתרגל עמידת ראש, באתר צריף בן גוריון בשדה בוקר.

בעת ישיבתו בביתו כשהיה עסוק בכתיבת זכרונות, ביקרו ח"כ שלמה לורנץ ז"ל ושאל אותו: "במבט לאחור, לאחר כל המהלכים שעשית בימי כהונתך כראש ממשלה, האם אינך מתחרט על שום דבר?"
 ענה לו בן גוריון: "לא

"ומה עם הירי על אוניית אלטלנה" (אנייה של ארגון האצ"ל, שהייתה מלאה בתחמושת להגברת הכוח העברי במדינה הצעירה, שכן גוריון הורה להשמדה בכל מחיר, והיא אכן הופצצה בהנחיתו, הפצצה שגרמה למותם של 16 לוחמי אצ"ל, כשבגין מפקד האצ"ל ניצל בנס), המשיך לורנץ לשאול, "הרי נהרגו שם יהודים, האם אינך חוזר בך על פעולה זו?"

"איני מתחרט על כך!" חזר בן גוריון על דבריו, "זה היה מחויב המציאות" כן, כן, ככה נשמע מנהיג שקובע לעצמו את אמות המוסר. "רק אין יראת אלוקים והרגוני". עם חשיבה מגלומנית שכזאת מגיעים להחלטות מזעזעות. כי לדעתו של ראש ממשלת ישראל, שרידותו הפוליטית של שלטון מפא"י דוחה חיי אדם.

לעומתו, כשנשאל החזון איש, מי שהיה המנהיג החרדי בקום המדינה, מי לדעתו נקרא אדם מוצלח? ענה החזון איש ללא היסוס: **מי שלא פגע באדם מימיו!!**

הלב – זה המקום שבו אדם נבחן.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיטור בישיבת אור דוד
 למגוון הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.com

איך מגדלים ילד חכם?

ילד נולד עם מחלת צליאק. נקרא לו יוסי. בעיה מציקה מאד, כי יוסי צריך להימנע מאכילת מאכלים המכילים גלוטן: לחם, פסטה, פיתה, עוגות, עוגיות, ביסלי, ביסקוויטים ועוד. לא נעים בכלל! בטח לא לילד. אגב, פעם אמר מרן הרב שטיינמן זצ"ל לילד כזה, שהרגיש מאד מאותגר לנוכח הניסיונות היום יומיים, שלדעתו, גדול הדור הבא יהיה דווקא מי שלא יכול לאכול הכל, כי לגדול גדול הדור צריך לא להיות מפונק ושהכל אפשרי ונגיש.

יוסי היה תלמיד מוכשר. הוא סיים את לימודי היסודי והתיכון בהצטיינות והמשיך ללימודי תואר ראשון ושני במשפטים, באוניברסיטה נחשבת. גם בקריירת המשפט התקדם יוסי במהירות, ומשופט בית משפט השלום התקדם למחוזי עד שנתמנה שופט בית משפט העליון ומה שמכונה שופט בג"ץ.

נשאל שאלה – האם יוסי כשופט בכיר כל כך, התרפא ממחלת הצליאק שסבל ממנה? בוודאי שלא!!!

ילד נולד עם מידות לא טובות. נקרא לו בני. בעיה מציקה מאד, כי זה גורם לבני לקנא, לכעוס, להיות אנוכי ועוד. אגב, ברור שבשונה מצליאק, עם המחלה הזאת כולם נולדים ברמה כזאת או אחרת.

בני היה תלמיד מוכשר. גם הוא סיים את לימודי היסודי והתיכון בהצטיינות והמשיך ללימודי משפטים. וגם הוא התקדם במהירות, עד שנתמנה שופט בית משפט העליון.

ושוב נשאל – האם בני כשופט בכיר כל כך, התרפא מהמידות שסבל מהם? בוודאי שלא!!!

אין שום קשר בין שופט בג"ץ, מנכ"ל חברה, חבר כנסת, או כל מישרה שהיא לבין מידות טובות.

איך נרשמים להיות מפיצים

מתקשרים
 למוסדות אור דוד

נרשמים להיות
 חלק מהמפיצים

ומקבלים את
 העלון עד הבית

מעכשיו
 בכל שבוע
 זה קבוע

מעכשיו גם אתה יכול להפיץ את העלון בבית הכנסת שלך כל שבוע

03-5701212